

การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*

The Development of an Electronic Training Package via Network for Teachers on the Topic of Production of Instructional Modules Using Facebook as Supplementary Resources for Primary Students in Schools under the Office of the Basic Education Commission

Received: June 22, 2019
Revised: November 1, 2019
Accepted: November 7, 2019

ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (Taweewat Watthanakuljaroen)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) สำรวจความต้องการเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู (2) พัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก (3) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก (4) ศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก และ (5) ศึกษาผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา แบ่งออกเป็น 4 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การสำรวจความต้องการเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมในเขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2558 จำนวน 300 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาฯ สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก ประชากรที่ใช้ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบประเมินคุณภาพสำหรับชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม

* เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย

** รองศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์วิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

Associate Professor Dr., School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University,

E-mail: taweewat.wat@stou.ac.th

สำหรับนักเรียนประถมศึกษา สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา
ระยะที่ 3 การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย
เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัด
นครปฐม เขต 1 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน โดยวิธีการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
ได้แก่ (1) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม และแบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบคู่ขนาน และ (2) แบบสอบถามความพึง
พอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน และการทดสอบค่าที และระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่ง
ความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ได้แก่ ครูต้นแบบ จำนวน 1 คน และนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม
ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วน
เบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความต้องการเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู
โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีความต้องการเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก มีความต้องการ
เนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน และด้านการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน
/ เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมเกี่ยวกับการสร้างวิดีโอถ่ายทอดสด
2. ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู โดยผลการพิจารณาจาก
ผู้เชี่ยวชาญกลุ่มแรกประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและรับรองว่ามีความเหมาะสม
มีประโยชน์ และนำไปใช้ได้
3. ครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 หน่วย
4. ครูมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยด้านวิทยากร และด้านประโยชน์ในระดับมาก
ที่สุด ส่วนด้านเนื้อหาสาระ และด้านชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูอยู่ในระดับมาก
5. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม โดยภาพรวมใน
ระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : ชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคม เฟซบุ๊ก เครือข่ายสังคม แหล่งความรู้เสริม

Abstract

The objectives of this research were (1) to survey the needs for contents in order to develop an electronic training package via network for teachers; (2) to develop an electronic training package via network for teachers on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook; (3) to study learning achievement of the teachers who were trained with the electronic training package via network on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook; (4) to study the teachers' satisfaction with the electronic training package via network on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook; and (5) to study the try-out results of instructional modules created by a teacher using Facebook as supplementary resources for primary students.

This research used research and development methodology. The research process comprised four phases. Phase 1 was a survey on the needs for contents in order to develop an electronic training package via network for teachers. The research sample for the survey consisted of 300 teachers in schools under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 1, obtained by multi-stage sampling. The employed research instrument was a questionnaire on the needs for contents of an electronic training package via network for teachers on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook as supplementary resources for primary students. Statistics for data analysis were the mean and standard deviation. Phase 2 was the development of an electronic training package via network for teachers on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook. The employed research population of six experts comprised experts on educational technology and communications, experts on contents, and experts on educational measurement and evaluation. The employed research instrument was a quality evaluation form for the electronic training package via network for teachers on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook as supplementary resources for primary students. Data were analyzed using the percentage, mean, standard deviation, and content analysis. Phase 3 was a study of the learning achievement and satisfaction with the electronic training package via network on the topic of Production of Instructional Modules Using Facebook of teachers who were trained with the electronic training package. The research sample consisted of 30 randomly selected teachers in schools under Nakhon Pathom Primary Education Service Area Office 1 during the 2017 academic year. The employed research instruments were (1) two parallel forms of an achievement test for pre-testing and post-testing, and (2) a questionnaire on teacher's satisfaction with the electronic training package via network. Statistics for data analysis were the percentage, mean, standard deviation, and t-test. Phase 4 was a study of try-out results of

instructional modules created by a teacher using Facebook as supplementary resources for primary students. The research sample consisted of a prototype model teacher and 30 Prathom Suksa VI students, all of which were purposively selected. The employed research instrument was a questionnaire on student's satisfaction with instructional modules created by a teacher using Facebook as supplementary resources. Statistics for data analysis were the mean and standard deviation.

Research results were as follows:

1. The teachers had the overall needs for contents of an electronic training package via network for teachers at the highest level, with specific need for content on general knowledge on using Facebook, specific need for content on creating learning resources for learners in the classroom, and specific need for the content on using Facebook for instruction/being supplementary resources for creating of live video programs.
2. Regarding results of development and quality evaluation of the electronic training package via network for teachers, the first group of experts evaluated that quality of the developed electronic training package via network was at the high level, and the second group of experts certified that the developed package was appropriate, useful, and feasible for implementation.
3. The post-training learning achievement scores of the teachers who were trained with the two instructional modules of the electronic training package via network increased significantly over their pre-training counterpart scores at the .05 level in both of the two learning units.
4. The teachers' overall satisfaction with the training was at the highest level, with their specific satisfactions with the resource persons and the benefits of training being at the highest level; while their specific satisfactions with contents of the electronic training package and the training package itself being at the high level.
5. The overall satisfaction of the students with using the instructional modules via Facebook as supplementary resources was at the highest level.

Keywords: Electronic training package, Social media, Facebook, Social network, Supplementary resources

บทนำ

ปัจจุบันการสื่อสารได้พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว สื่อสังคม / ชุมชนออนไลน์ (Social Media / Online Community) เข้ามามีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของคนในสังคม การสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์จึงเข้ามาอยู่ในวิถีชีวิตและการดำเนินกิจกรรมของคนในสังคมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเชื่อมโยงระบบคอมพิวเตอร์เข้ากับระบบเครือข่ายโทรคมนาคมกลายเป็นเครือข่ายโลกที่เรียกว่า อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้มีการใช้การสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ทำให้การติดต่อสื่อสารและการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันเป็นไปได้อย่างสะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น จนได้เรียกว่าเป็นยุคแห่งเทคโนโลยีข่าวสารทำให้ผู้คนหันมาใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพราะอินเทอร์เน็ตมีศักยภาพในการเชื่อมโยงพื้นที่ในสังคมโลกให้รวมกันเป็นหนึ่งเดียวโดยไม่มีมิติของเวลาและสถานที่ที่จำกัด (ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ, 2562, น. 598)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศและแนวโน้มพฤติกรรมการสื่อสารผ่านสื่อสังคม / ชุมชนออนไลน์ของประชากรในประเทศต่างๆ ไม่เว้นแม้กระทั่งประเทศไทย ส่งผลให้การนำสื่อสังคม / ชุมชนออนไลน์มาใช้ประโยชน์ในการสื่อสารมีอัตราการเติบโตสูงขึ้น โดยผลจากการสำรวจในปี พ.ศ. 2560 ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พบว่า ประเภทของสื่อสังคม/ ชุมชนออนไลน์ของคนไทยในยุคนี้ที่มีผู้ใช้งานมากเป็น 3 อันดับแรก มีสัดส่วนใกล้เคียงกัน ได้แก่ อันดับที่ 1 YouTube (ร้อยละ 97.10) อันดับที่ 2 ได้แก่ Facebook (ร้อยละ 96.60) และอันดับที่ 3 ได้แก่ Line (ร้อยละ 95.80) (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2560, น. 55)

ในโลกยุคปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ครอบคลุมทั้งเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีการสื่อสารมีอัตราการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของ “สื่อสังคม” ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน มีการสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน โดยใช้รูปแบบของการติดต่อสื่อสารผ่านเครือข่าย อินเทอร์เน็ต มีการสร้างเครือข่ายชุมชนเสมือนบนสื่อสังคมเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การทำกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการใช้ประโยชน์ ทางด้านการศึกษา ธุรกิจ และความบันเทิง คนในสังคมปัจจุบันส่วนใหญ่จะใช้ชีวิตอยู่กับสื่อสังคมมากขึ้น มีการใช้สื่อสังคมเพื่อบอกเล่าเรื่องราว ประสบการณ์ รูปภาพ และวิดีโอ จากข้อมูลทางสถิติ พบว่า การใช้สื่อสังคมของคนไทย ในปี พ.ศ. 2558 จากผลการสำรวจกิจกรรมที่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตใช้ผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่กันมากที่สุด ได้แก่ การพูดคุยผ่านสื่อสังคม ในส่วนนี้จะสำรวจถึงสื่อสังคมที่มีการใช้งานกันอยู่ในปัจจุบัน และพบว่า เฟซบุ๊ก ยังคงเป็นสื่อสังคมยอดนิยมอันดับ 1 จากผลการสำรวจข้อมูลการใช้เฟซบุ๊กของคนไทย พบว่า กว่าร้อยละ 90 ของ Gen X (คนที่มีอายุในช่วงปี พ.ศ. 2508 - 2523) Gen Y (คนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2524 - 2543) และ Gen Z (คนที่เกิดหลัง พ.ศ. 2544) ใช้เฟซบุ๊กในการติดต่อสื่อสารออนไลน์กันเป็นส่วนใหญ่ โดย Gen X (ร้อยละ 90.5) Gen Y (ร้อยละ 90.9) และ Gen Z (ร้อยละ 91.5) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่สูงกว่า Baby Boomer (คนที่เกิดในช่วงปี พ.ศ. 2489 - 2507) (ร้อยละ 75.6) อย่างเห็นได้ชัด ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ประชากรในกลุ่ม Gen Z ซึ่งเป็นประชากรในกลุ่มนักเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษามีการใช้งานเฟซบุ๊กสูงที่สุด (สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์, 2560, น. 45)

จากข้อมูลการสื่อสารผ่านเฟซบุ๊กของนักเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาซึ่งเป็นนักเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการใช้งานเฟซบุ๊กสูงสุด หากมีการนำเฟซบุ๊กมาใช้ในการจัดทำแหล่งความรู้เสริมย่อมเป็นการใช้เฟซบุ๊กในทางที่สร้างสรรค์ เกิดประโยชน์ และเป็นการเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นนักเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษามากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ประโยชน์จากเฟซบุ๊กในการสื่อสารระหว่างกันทำให้เกิดชุมชนการเรียนรู้ และเครือข่ายต่างๆ ที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน อีกทั้งการแพร่กระจายข่าวสารมีความรวดเร็วจนกล่าวได้ว่า ข่าวสารใดที่นำเสนอผ่านเฟซบุ๊กจะมีผู้รับข่าวสารได้รวดเร็วกว่าการนำเสนอข่าวสารจากสื่อช่องทางอื่นๆ (ทวิวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ, 2562, น. 30)

เมื่อพิจารณาแนวทางการจัดการเรียนรู้ระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูประถมศึกษาต้องปฏิบัติตามนโยบายลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยครูประถมศึกษาส่วนใหญ่เน้นการลดเวลาเรียน และเสริมกิจกรรมนอกเวลา ได้แก่ กิจกรรมสาธิตประโยชน์ กิจกรรมพัฒนานักเรียน กิจกรรมเลือกเสรี เป็นต้น ซึ่งส่วนมากเป็นการเรียนรู้ในชั้นเรียนด้วยการบรรยาย ซึ่งมีข้อจำกัดในเรื่องของจำนวนนักเรียนที่มากขึ้น ทำให้ครูประถมศึกษาไม่สามารถสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจในการเรียนให้กับนักเรียนได้เป็นรายบุคคล (ปรัชญนันท์ นิลสุข, 2543, น. 12) โดยเฉพาะสำหรับครูระดับประถมศึกษาที่ต้องดูแลนักเรียนจำนวนมาก ทำให้เป้าหมายการจัดการศึกษาที่เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางกระทำได้อย่างยากขึ้น เนื่องจากกิจกรรมต่างๆ จำกัดด้วยเวลาที่ต้องจัดขึ้นภายในชั่วโมงเรียนเท่านั้น ปัญหานี้สามารถแก้ไขโดยการนำเฟซบุ๊กมาใช้ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เสริม ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ของครู และส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนระดับประถมศึกษา กล่าวคือ (1) การนำเฟซบุ๊กมาใช้ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เสริมช่วยให้ครูประหยัดเวลาในการอธิบายเนื้อหา และได้รับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการสื่อสารการศึกษาผ่านสื่อสังคมระหว่างเพื่อนในชั้นเรียน ช่วยให้ครูคัดเลือกเนื้อหาจากเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อนำมาใช้ถ่ายทอดความรู้กับนักเรียนได้มากขึ้น ช่วยให้ครูมีสื่อการสอนที่สร้างความน่าสนใจกับนักเรียนมากขึ้น และช่วยให้ครูมีช่องทางติดต่อสื่อสารและสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนมากขึ้น และ (2) การนำเฟซบุ๊กมาใช้ในการจัดทำแหล่งเรียนรู้เสริมช่วยให้นักเรียนสามารถศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาเรียน และได้ศึกษาหาความรู้เสริมนอกตำราเรียนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กของครูระดับประถมศึกษายังขาดการฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ตามหลักการและทฤษฎีการผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ถูกต้อง ทำให้ครูระดับประถมศึกษาที่ใช้งานส่วนใหญ่จึงเป็นการประยุกต์จากการใช้งานในชีวิตประจำวันมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ทำให้การใช้เฟซบุ๊กในการจัดการเรียนรู้อย่างใช้งานได้ไม่เต็มที่ ปัญหานี้ ทำให้ครูระดับประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขาดโอกาสที่จะใช้งานเฟซบุ๊กในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเองให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น สมควรอย่างยิ่งที่จะมีการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องการผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดังนั้น ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของการใช้เฟซบุ๊กในการจัดการเรียนรู้จึงสมควรทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยเน้นกลุ่มเป้าหมายที่เป็นครูในระดับประถมศึกษา และไม่เคยฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้เฟซบุ๊กในการจัดทำแหล่งความรู้เสริม โดยการวิจัยนี้จะเป็นแนวทางที่ช่วยพัฒนา

สมรรถนะพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับครูในระดับประถมศึกษาได้มีความรู้ และทักษะการใช้เฟซบุ๊กเพื่อใช้ในการถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสำรวจความต้องการเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. เพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา
5. เพื่อศึกษาผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง พัฒนาการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 4 ระยะ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย และรายละเอียดแต่ละระยะดังนี้

ระยะที่ 1 การสำรวจความต้องการเนื้อหาเพื่อเป็นข้อมูลจัดทำชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 367,287 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมในเขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2559 จำนวน 300 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน โดยสุ่มจำนวนครูในแต่ละโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐมในเขต 1 โรงเรียนละ 3 – 4 คน จาก 108 โรงเรียน โดยให้โรงเรียนเป็นผู้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูล รวม 300 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถามความต้องการเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุม ด้านเนื้อหาความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก และด้านการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน / เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม จำนวน 34 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษา จำนวน 3 ท่านจะทำการทดสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมเนื้อหาสาระที่ต้องการวัด และตรวจสอบข้อคำถามทุกข้อให้มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพของแบบสอบถามอยู่ในระดับดี 3 ท่าน และข้อคำถามรายข้อมีค่า IOC อยู่ในช่วง 0.66 – 1.00 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทั้ง 34 ข้อ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสำรวจความต้องการเกี่ยวกับเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล โดยเนื้อหาที่นำมาจัดทำเป็นชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายในครั้งนี้เป็นเนื้อหาที่ครูมีความต้องการในระดับมาก และมากที่สุด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 2 การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 2 มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ (1) ผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินคุณภาพชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู ครอบคลุม ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา และผู้เชี่ยวชาญด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 3 คน และ (2) ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบและรับรองชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู จำนวน 3 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

2.1 แบบประเมินคุณภาพสำหรับชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครอบคลุม (1) ด้านเทคโนโลยีการศึกษา รวมจำนวน 17 ข้อ (2) ด้านเนื้อหา รวมจำนวน 14 ข้อ และ (3) ด้านวัดและประเมินผล รวมจำนวน 21 ข้อ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ด้านเนื้อหา และด้านการวัดและประเมินผล ประเมินคุณภาพของแบบสอบถามอยู่ในระดับดีทั้ง 3 ท่าน

2.2 แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม และแบบทดสอบหลังฝึกอบรมแบบคู่ขนานเพื่อวัดความรู้ก่อนและหลังจากการฝึกอบรม โดยข้อสอบที่พัฒนาขึ้นทั้งก่อนและหลังจากการฝึกอบรม อย่างละ 20 ข้อ ประกอบด้วย ระดับความจำ จำนวน 12 ข้อ ความเข้าใจ จำนวน 4 ข้อ ประยุกต์ใช้ จำนวน 4 ข้อ โดยมีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.23 – 0.80 ค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.20 – 0.67 และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบก่อนฝึกอบรม เท่ากับ 0.71 และหลังการฝึกอบรม เท่ากับ 0.85

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 4 ด้าน ครอบคลุม ด้านเนื้อหาสาระ ด้านวิทยากร ด้านชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟสบุ๊ค เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และด้านประโยชน์ที่ผู้เรียนจะประยุกต์ใช้ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามความพึงพอใจให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบข้อคำถาม ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่จะประเมิน ผลการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญเห็นว่าแบบสอบถามความพึงพอใจอยู่ในระดับ ดี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 นำข้อมูลที่ได้จากสำรวจความต้องการเกี่ยวกับเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟสบุ๊ค เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจากครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดทำชุดฝึกอบรมทางไกล

3.2 นำเนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาตรวจสอบ

3.3 นำชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูที่พัฒนาขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา ตรวจสอบความถูกต้อง

3.4 นำแบบฝึกหัด และแบบทดสอบประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูให้ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้อง

3.5 ตรวจสอบความถูกต้องด้านการใช้งาน และความเสถียรของการใช้งานชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ระยะที่ 3 การศึกษาผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟสบุ๊ค เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เขต 1 จำนวน 1,645 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 3 ได้แก่ ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2560 จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่ม

ตัวอย่างแบบง่าย โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม เขต 1 ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2560 ที่ไม่เคยฝึกอบรมเกี่ยวกับการใช้สื่อสังคมประเภทเฟซบุ๊กในการจัดการเรียนรู้ และมีสมาร์ทโฟน จำนวน 30 คน ได้มาโดยการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย และมีความสมัครใจ ได้ครูจากโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดพระงาม โรงเรียนอนุบาลสุธีธร และโรงเรียนวัดไผ่ล้อม (พุทธประชาอุปถัมภ์)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ (1) แบบทดสอบก่อนฝึกอบรม และแบบทดสอบหลังฝึกอบรม แบบคู่ขนานเพื่อวัดความรู้ก่อนและหลังจากการฝึกอบรม และ (2) แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นในระยะที่ 2

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การฝึกอบรมทางไกล โดยมีขั้นตอนการฝึกอบรม จำนวน 6 ขั้นตอน โดยรายละเอียดดังนี้

3.1 การปฐมนิเทศแบบเผชิญหน้ากับกลุ่มตัวอย่างเพื่อซักซ้อมความเข้าใจก่อนการทดลอง ใช้ระยะเวลา 1 วัน

3.2 การทดสอบก่อนการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ดำเนินการในวันปฐมนิเทศแบบเผชิญหน้า ใช้ระยะเวลา 20 นาที

3.3 การศึกษาด้วยตนเองผ่านเฟซบุ๊กกลุ่ม ชื่อ ”แหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน” เป็นระยะเวลา 1 เดือน

3.4 การทำกิจกรรมประจำสัปดาห์ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรม จำนวน 4 กิจกรรม ในช่วงเวลาของการศึกษาด้วยตนเองผ่านเฟซบุ๊กกลุ่ม

3.5 การทดสอบหลังการฝึกอบรม ด้วยแบบทดสอบแบบปรนัย จำนวน 20 ข้อ ดำเนินการผ่านแบบทดสอบออนไลน์ที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ ใช้ระยะเวลา 20 นาที

3.6 การประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย ดำเนินการผ่านแบบสอบถามออนไลน์ที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ ใช้ระยะเวลา 10 นาที

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ระยะที่ 4 การศึกษาผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 4

1.1 ผู้วิจัยคัดเลือกครูประถมศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรม และผ่านการประเมิน จำนวน 1 คน โดยเป็นครูจากโรงเรียนอนุบาลสุธีธร จังหวัดนครปฐม โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

1.2 ผู้วิจัยคัดเลือกนักเรียนจากจำนวนนักเรียนที่ครูผู้รับการอบรมที่ผ่านการประเมินดูแล และทำหน้าที่สอนได้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนอนุบาลสุธีธร จังหวัดนครปฐม โดยวิธีการเลือกจากนักเรียนที่ครูผู้รับการอบรมที่ผ่านการประเมินดูแล และทำหน้าที่สอน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 บทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมที่ครูผลิตขึ้น

2.2 แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 1 ข้อ โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผลในระดับเห็นด้วยมาก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแบ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในรายวิชาคอมพิวเตอร์ ใช้ระยะเวลา 4 สัปดาห์ๆ ละ 2 คาบเรียน รวม 8 คาบเรียน ในช่วงเดือน ธันวาคม 2560

3.2 ผู้วิจัยประสานงานกับครูผู้รับการอบรมที่ผ่านการประเมินเพื่อเก็บข้อมูลจากนักเรียนประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มทดลองคืน จำนวน 30 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ทั้งหมด

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

การวิจัยการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สรุปผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการสำรวจความต้องการเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 1 ความต้องการเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวม (n= 300)

ที่	รายการ	M	SD	แปลความ
1	ด้านความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก	4.55	.70	มากที่สุด
2	ด้านการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน / เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม	4.60	.97	มากที่สุด
รวม		4.58	.87	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเนื้อหาประกอบชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($M = 4.58, SD = .87$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งสองด้าน โดยผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการเนื้อหาการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน / เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.60, SD = .97$) และมีความต้องการเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก อยู่ในระดับมากที่สุด ($M = 4.55, SD = .70$)

2. ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู พบว่า เนื้อหาของชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูแบ่งออกเป็น 2 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 เนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก และหน่วยที่ 2 เนื้อหาการใช้งานเฟซบุ๊กเพื่อการเรียนการสอน / เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม โดยนำเสนอเนื้อหาของชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูผ่านเฟซบุ๊ก

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้พัฒนาสื่อสิ่งพิมพ์ ประกอบด้วย (1) คู่มือการใช้ชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำหรับผู้สอน (2) ประมวลสาระ และ (3) แบบฝึกปฏิบัติ โดยผลการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญประเมินคุณภาพอยู่ในระดับดี และรับรองว่ามีความเหมาะสม มีประโยชน์ และนำไปใช้ได้

3. ผลการวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม

ตารางที่ 2 ผลสัมฤทธิ์ของของครูที่ฝึกอบรมผ่านชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ($n=30$)

ภาคสนาม	คะแนนเฉลี่ยก่อนฝึกอบรม		คะแนนเฉลี่ยหลังฝึกอบรม		t-test
	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	
หน่วยที่ 1	7.30	1.26	12.30	.99	18.43*
หน่วยที่ 2	8.07	1.14	12.37	1.19	23.04*

* $p < .05, df = 29$

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนเฉลี่ยจากการทดสอบก่อนฝึกอบรมและหลังฝึกอบรมของครูที่เรียนด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานใน หน่วยที่ 1 และหน่วยที่ 2 เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้ง 2 หน่วย

4. ผลการศึกษาความพึงพอใจของครูที่มีต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูเรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษา

ตารางที่ 3 ผลความพึงพอใจของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย (n = 30)

รายการ	M	SD	แปลความ
1. ด้านเนื้อหาสาระ	4.49	.60	มาก
2. ด้านวิทยากร	4.53	.64	มากที่สุด
3. ชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย	4.46	.68	มาก
4. ด้านประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการอบรมจะนำไปใช้	4.56	.59	มากที่สุด
รวม	4.51	.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ครูมีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด ($M = 4.51$, $SD = .63$) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า (1) ด้านเนื้อหาสาระ ครูมีความพึงพอใจในระดับมาก ($M = 4.49$, $SD = .60$) โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมีการเสนอแนะแหล่งข้อมูลภายนอกช่วยให้ท่านสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้สะดวกรวดเร็ว ($M = 4.57$, $SD = .60$) (2) ด้านวิทยากร ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.53$, $SD = .63$) โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมีการตอบคำถามอย่างชัดเจน ทำให้เข้าใจมากขึ้น ($M = 4.60$, $SD = .59$) (3) ด้านชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู ครูมีความพึงพอใจในระดับมาก ($M = 4.46$, $SD = .68$) โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมีความสมบูรณ์และครบทุกเนื้อหา ($M = 4.60$, $SD = .55$) และ (4) ด้านประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการอบรมจะนำไปใช้ ครูมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.56$, $SD = .59$) โดยมีความพึงพอใจในเรื่องทำให้มีแนวทางการนำไปใช้ประกอบการสอน ($M = 4.60$, $SD = .59$)

5. ผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตารางที่ 4 ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (n = 30)

ข้อที่	รายการ	M	SD	แปลความ
1	การแนะนำการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีความน่าสนใจ	4.80	.81	พึงพอใจมากที่สุด
2	เนื้อหาการเรียนผ่านบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์	4.43	.48	พึงพอใจมาก
3	เนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีความยากง่ายเหมาะสมกับ นักเรียน	4.90	.49	พึงพอใจมากที่สุด
4	เนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีการใช้ภาษาที่สามารถสื่อ ความหมายได้ชัดเจน	4.40	.56	พึงพอใจมาก

ข้อที่	รายการ	M	SD	แปลความ
5	เนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีการยกตัวอย่างที่เหมาะสม	4.33	.71	พึงพอใจมาก
6	เนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีการสรุปอย่างเหมาะสม	4.53	.65	พึงพอใจมากที่สุด
7	เนื้อหาที่สอนมีการนำมาสร้างเป็นบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก	4.60	.92	พึงพอใจมากที่สุด
8	บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีการออกแบบให้ใช้ง่าย เมนูไม่สับสน	4.77	.31	พึงพอใจมากที่สุด
9	การออกแบบหน้าจอของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กโดยรวมมีความสวยงาม	4.07	.39	พึงพอใจมาก
10	ภาพประกอบสื่อความหมายชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา	4.32	.48	พึงพอใจมาก
11	ขนาดของภาพมีความเหมาะสม	4.45	.58	พึงพอใจมาก
12	วิดิทัศน์ช่วยสื่อความหมายให้เข้าใจมากขึ้นในการนำเสนอขั้นตอน ตัวอย่างประกอบ	4.30	.64	พึงพอใจมาก
13	บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กทำให้เข้าใจเนื้อหาของวิชาง่ายขึ้นจดจำเนื้อหาได้ดี	4.63	.44	พึงพอใจมากที่สุด
14	แหล่งความรู้ที่นำเสนอผ่านบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กกระตุ้นให้อยากค้นคว้าหาความรู้มากขึ้น	4.43	.59	พึงพอใจมาก
15	แหล่งความรู้ที่นำเสนอผ่านบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กช่วยให้เข้าใจเนื้อหาวิชามากขึ้น	4.77	.56	พึงพอใจมากที่สุด
16	แหล่งความรู้ที่นำเสนอผ่านบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน	4.90	.42	พึงพอใจมากที่สุด
17	นักเรียนอยากให้มีบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กในวิชาอื่นๆ	4.43	.46	พึงพอใจมาก
เฉลี่ย		4.53	.56	พึงพอใจมากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริม โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด ($M = 4.53$, $SD = .56$) โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ แหล่งความรู้ที่นำเสนอผ่านบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กช่วยให้นักเรียนนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ($M = 4.90$, $SD = .42$) และเนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีความง่ายเหมาะสมกับนักเรียน ($M = 4.90$, $SD = .49$) และข้อที่ค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือ การออกแบบหน้าจอของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กโดยรวมมีความสวยงาม ($M = 4.07$, $SD = .39$)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความต้องการเนื้อหาสำหรับการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างวิดีโอถ่ายทอดสด และครูมีความต้องการเนื้อหาด้านความรู้ทั่วไปในการใช้งานเฟซบุ๊ก อยู่ในระดับมากที่สุด โดยครูมีความต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน

ทั้งนี้เนื่องจากครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟน และมีความรู้ในการใช้งานเป็นอย่างดี ทำให้มีความสนใจในการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนผลิตคลิปวิดีโอมาประกอบการผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก อีกทั้งการอธิบายเนื้อหาให้กับผู้เรียนในระดับประถมศึกษาผ่านวิดีโอเป็นการนำเสนอทั้งภาพและเสียงซึ่งทำให้นักเรียนระดับประถมศึกษาเข้าใจเนื้อหาสาระได้มากขึ้น อีกทั้งครูประถมศึกษาที่มีความต้องการความรู้เกี่ยวกับการสร้างแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มผู้เรียนในชั้นเรียน เนื่องจากเฟซบุ๊กเป็นสื่อสังคมที่สามารถนำมาใช้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักเรียนประถมศึกษาได้เป็นอย่างดี

ประเด็นนี้สอดคล้องกับ คอมเมอร์ (Kommer, 2011) ที่ได้กล่าวเกี่ยวกับเครือข่ายสังคมกับการจัดการเรียนการสอนไว้ว่าสื่อสังคม เช่น เฟซบุ๊ก เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น ซึ่งการนำเอาสื่อประเภทนี้เข้ามาใช้ในโรงเรียน จะสนองต่อจุดประสงค์สำคัญและเป้าหมายที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้

2. ผลการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ขั้นตอนการฝึกอบรม กล่าวคือ กิจกรรมที่ผู้วิจัยออกแบบการฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย ประกอบด้วยขั้นตอน (1) การปฐมนิเทศแบบเผชิญหน้า (2) การทดสอบก่อนการฝึกอบรม (3) การเรียนด้วยตนเองผ่านเฟซบุ๊ก (4) การทำกิจกรรมประจำสัปดาห์ และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างการฝึกอบรม (5) การทดสอบหลังการฝึกอบรม และ (6) การประเมินความพึงพอใจต่อชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย ซึ่งเป็นลำดับขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการอบรมมีลำดับขั้นตอนการฝึกอบรมที่ชัดเจน และเป็นลำดับขั้นตอน ส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีส่วนร่วมในกิจกรรมในขั้นตอนต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

ประเด็นนี้สอดคล้องกับปานใจ ธารทัศนวงศ์ วรุฒิ มั่นสุขผล และผุสดี ดอกพรม (2562, น. 733) ที่ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับสถาบันอุดมศึกษา รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการจัดการจดหมายเหตุและสารสนเทศมรดกทางวัฒนธรรม ผลการวิจัยพบว่า ขั้นตอนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ระบบเปิดสำหรับสถาบันอุดมศึกษา มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ (1) แนะนำรายวิชา (2) ประเมินก่อนเรียน/แบบทดสอบก่อนเรียน (3) ศึกษาบทเรียนวิดีโอทัศน์/เนื้อหา/ ด้วยตนเอง (4) กิจกรรมอภิปราย/ค้นคว้าเพิ่มเติม (5) ประเมินระหว่างเรียน/แบบฝึกหัด และ (6) ประเมินหลังเรียน/ แบบทดสอบหลังเรียน

2.2 กลวิธีการนำเสนอเนื้อหาของชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เป็นส่วนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเพื่อช่วยให้ครูประถมศึกษาเกิดการเรียนรู้จากชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู ประกอบด้วย ภาพประกอบคำอธิบาย ผู้วิจัยได้เสนอด้วยเนื้อหาการเรียนที่มีลำดับขั้นตอนตามประมวลสาระที่ครูประถมศึกษาจะต้องเรียนรู้ประจำหลักสูตร อีกทั้งครูประถมศึกษาสามารถทบทวนได้ทุกโอกาสที่ครูประถมศึกษาสะดวก ส่งผลให้ครูประศึกษามีผลสัมฤทธิ์หลังการฝึกอบรมสูงขึ้น ประเด็นนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน (2555) ที่กล่าวถึงศักยภาพของเฟซบุ๊กที่มีความชัดเจนและยืดหยุ่น (Flexible and Clear Course Design) กล่าวคือ เฟซบุ๊กมีความสามารถในการนำเสนอเนื้อหาแบบเป็นหน่วยย่อยๆ ที่สามารถแยกนำเสนอเนื้อหาออกเป็นความรู้แต่ละเรื่องที่น่าสนใจ อีกทั้งยังสามารถแสดงลำดับการนำเสนอได้อย่างอิสระ และเพิ่มเติม ลบ ข้อมูลได้ตามที่ต้องการ

2.3 แหล่งความรู้เสริม เป็นส่วนสนับสนุนการเรียนที่จะเชื่อมโยงครูประถมศึกษาไปสู่แหล่งความรู้เสริมที่อยู่ในเครือข่ายเดียวกัน หรือต่างเครือข่ายโดยการกำหนดลิงค์ไปยังเว็บไซต์ที่ จัดให้ครูประถมศึกษาได้ศึกษาในเนื้อหานั้นๆ นำมาจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งเป็นรูปแบบการนำเสนอที่ตรงประเด็นในเรื่องที่ครูประถมศึกษา กำลังศึกษาและมีข้อดี คือ ป้องกันไม่ให้นักเรียนออกนอกเส้นทางการเรียน ซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาเดียวกันให้มีความเข้าใจในเนื้อหาดียิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับหลักการของ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2546, น.11) ที่กล่าวว่า แหล่งความรู้เสริมภายนอก เป็นส่วนเชื่อมโยงครูประถมศึกษาไปสู่แหล่งความรู้เสริมที่อยู่ในเครือข่าย โดยการกำหนดลิงค์ไปยังเว็บไซต์หรือเซิร์ฟเวอร์ที่มีข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่เสริมวิชานั้น จะทำให้ผู้เรียนมีแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้มากขึ้น

3. ผลสัมฤทธิ์ของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกระบวนการวิจัย พบว่า ครูมีผลสัมฤทธิ์หลังฝึกอบรมสูงกว่าก่อนฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ทั้ง 2 หน่วยสอดคล้องกับสมมติฐานที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้ ประเด็นนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของเทพยพงษ์ เศษคิมบง (2554) ดวงพร หวานเย็น (2556) แอนณา อิมจำลอง และ วิไลวรรณ จงวิไลเกษม (2556) ที่ทำการวิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการสอน / วิธีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อสังคม โดยงานวิจัยที่ผ่านมาทั้ง 3 เรื่องส่งผลให้กลุ่มเป้าหมายของการวิจัยมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ความพึงพอใจของครูที่ฝึกอบรมด้วยชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูประถมศึกษา มีความพึงพอใจโดยภาพรวมในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 ด้านเนื้อหาสาระ พบว่า ครูประถมศึกษา มีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในเรื่องมีการเสนอแนะแหล่งข้อมูลภายนอกช่วยให้ท่านสามารถสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้สะดวก รวดเร็ว ประเด็นนี้ สอดคล้องกับคอมเมอร์ (Kommer, 2011) ได้กล่าวเกี่ยวกับสื่อสังคมกับการจัดการเรียนการสอนไว้อย่างน่าใจว่าการนำเอาสื่อสังคมมาใช้ในโรงเรียน เป็นการเพิ่มช่องทางและมีความเหมาะสมกับผู้ (นักเรียน) ที่จะสามารถ

พัฒนาความรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ที่มีอยู่บนเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และยังเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้จากการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมได้อีกด้วย

4.2 ด้านประโยชน์ที่ผู้เข้ารับการอบรมจะนำไปใช้ พบว่า ครูประถมศึกษามีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยมีความพึงพอใจในเรื่องทำให้มีแนวทางการนำไปใช้ประกอบการสอน ประเด็นนี้สอดคล้องกับ ทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2562) ที่กล่าวว่า ด้วยข้อมูลจำนวนมากที่ถูกนำเสนอในสื่อสังคม หากนำมาสู่การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนย่อมต้องการแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน และสามารถประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของตนเองได้

5. ผลการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีความง่ายเหมาะสมกับนักเรียน และการแนะนำการใช้บทเรียนผ่านเฟซบุ๊กมีความน่าสนใจ ทั้งนี้เนื่องจาก ความรู้ที่ครูนำมาใช้ในการจัดทำแหล่งความรู้เสริมเป็นความรู้ที่อยู่ในระดับชั้นประถมศึกษา ทำให้นักเรียนสามารถนำความรู้ที่รวบรวมไว้ไปใช้เสริมการเรียนรู้ของตนเองได้

ประเด็นนี้สอดคล้องกับทวีวัฒน์ วัฒนกุลเจริญ (2562) ที่กล่าวว่า สื่อสังคมสามารถนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามความสนใจและความถนัด สื่อสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบของเว็บบล็อกเป็นระบบที่ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานตามความถนัดและความสนใจของทั้งผู้สอนและผู้เรียน อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แลกเปลี่ยนขยายผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนประเด็นที่นักเรียนมีความพึงพอใจในเรื่องการออกแบบหน้าจอของบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กโดยรวมมีความสวยงามในลำดับสุดท้าย เนื่องจาก หน้าจอเฟซบุ๊กเป็นแม่แบบ (Template) ที่ให้ผู้ใช้สามารถใส่รายละเอียดตามที่เฟซบุ๊กกำหนดไว้ เช่น การใส่ภาพ การพิมพ์ข้อความ การใส่คลิปวิดีโอ เป็นต้น ทำให้ผู้วิจัยไม่สามารถใส่รายละเอียดเพิ่มเติมได้ ส่งผลให้นักเรียนมีความพึงพอใจในลำดับสุดท้าย

ข้อเสนอแนะ

การพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมสำหรับนักเรียนประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษา ร้อยละ 58.33 มีประสบการณ์การใช้งานเฟซบุ๊ก 3-4 ปี และมีการใช้ประโยชน์ด้านความรู้และการศึกษาคิดเป็นร้อยละ 41.33 ดังนั้นกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาครู อาทิ โครงการพัฒนาครูรูปแบบครบวงจร (คุปองครู) ควรมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมการใช้เฟซบุ๊ก และเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้กับครูประถมศึกษาเพื่อนำเครือข่ายสังคมไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งเสริมทักษะการใช้ไอซีทีสำหรับนักเรียนมากขึ้น

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ครูประถมศึกษามีการใช้โทรศัพท์สมาร์ทโฟนถึงร้อยละ 82.00 และใช้แท็บเล็ตคิดเป็นร้อยละ 67.00 ดังนั้น สถานศึกษาควรมีนโยบายในการพัฒนาแอปพลิเคชันผ่านโทรศัพท์สมาร์ทโฟนเพื่อใช้เป็นช่องทางในการเผยแพร่ความรู้กับครูประถมศึกษา

1.3 จากผลการฝึกอบรมชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู เรื่อง การผลิตบทเรียนผ่านเฟซบุ๊ก เพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมส่งผลให้ครูประถมศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น ดังนั้น สถานศึกษาควรนำหลักสูตรนี้ไปใช้ในการพัฒนาครูในสถานศึกษาอื่นๆ

2. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติการสำหรับครู

2.1 ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นการพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครู ดังนั้น ครูประถมศึกษาควรมีการนำเฟซบุ๊กไปใช้ในการสร้างแหล่งความรู้เสริมเพื่อให้นักเรียนระดับประถมศึกษา มีช่องทางการศึกษาเนื้อหาเสริมจากการเรียนในชั้นเรียนได้มากขึ้น

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในด้านเนื้อหาสาระในประเด็น การสร้างคลังรูปภาพ และไฟล์เอกสารในระดับค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดในประเด็นที่สอบถาม ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญ เนื่องจากการสร้างแหล่งเสริมความรู้สำหรับนักเรียนประถมศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ และทักษะในการสร้างคลังรูปภาพ และไฟล์เอกสาร ดังนั้น ครูประถมศึกษาควรมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมในประเด็นนี้ เพื่อให้การสร้างคลังรูปภาพ และไฟล์เอกสารมีความชำนาญมากขึ้น และสามารถนำไปใช้ในการจัดแหล่งความรู้เสริมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

3.1 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการฝึกอบรมกับครูประถมศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่านั้น ทั้งนี้ความรู้เกี่ยวกับบทเรียนผ่านเฟซบุ๊กที่ครูผลิตขึ้นเพื่อเป็นแหล่งความรู้เสริมเป็นความรู้ที่สำคัญกับครูมัธยมศึกษาด้วย ดังนั้น จึงควรมีการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายสำหรับครูประถมศึกษา และครูมัธยมศึกษาในสังกัดอื่นๆ เพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้น

3.2 การวิจัยครั้งนี้ เป็นการฝึกอบรมผ่านชุดฝึกอบรมทางอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่าย โดยมีการนำผลจากการฝึกอบรมไปให้ครูผู้รับการอบรมที่ผ่านการประเมินทดลองใช้ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้รับการฝึกอบรมทุกคนได้นำความรู้ไปใช้ และมีการติดตาม นิเทศเพื่อให้ความรู้ และมีการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) เพื่อให้การสร้าง และแลกเปลี่ยนความรู้มีความยั่งยืนมากขึ้น

3.3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีการยอมรับนวัตกรรมในระดับมากที่สุด ดังนั้นจึงควรมีการวิจัยและพัฒนาชุดการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ผ่านโทรศัพท์สมาร์ทโฟน เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นกับครูประถมศึกษา และเป็นการส่งเสริมการใช้ และการเผยแพร่นวัตกรรมใหม่ๆ กับครูประถมศึกษา

References

- Aimjamlong, A., Jongwilaikaseam, W. (2013). Kānchai fētbuk pen chōngthāng kānsūsān kān rīan kānsōn thāng dān nithēsāt [The use of facebook as a media channel for studying the communication arts]. *Dhurakij Pundit Communication Arts Journal*, 7(2) : 75-93.
- Brahmawong, C. (2003). Kānphalit chut kān rīan thāng 'ilekthronik [Production of E-Learning Packages]. Bangkok: Aimphan.
- Electronic Transactions Development Agency. (2017). Rāngān phonlakā rasamruāt phruttikam phūchai 'inthoēnet nai prathēt Thai pī sōngphanhārōjhasippaēt [Thailand Internet User Profile 2017]. Bangkok: Electronic Transactions Development Agency.
- Kommers, P. (2011). *Social Media for Learning by Means of ICT*. Retrieved April 12, 2018, from <http://www.iite.unesco.org/pics/publications/en/files/3214685.pdf>.
- Nilsook, P. (2000). Khōmphiutōē chuāi sōn bāep sathanākān chamlōng [Computer based simulation (CBS)]. *Journal of Education Burapha University*. 12(2) : 47-52.
- Office of the Technology for Teaching and Learning Office of the Basic Education Commission. (2012). Khūmū 'oprom patibatkān būrānākān būrānākān chai khōmphiutōē phok phā (Tablet) phūa yok radap kān rīan kānsōn. Bangkok: Office of the Technology for Teaching and Learning Office of the Basic Education Commission.
- Setkhumbong, T. (2011). Phonkān rīan dūai 'ilōenning bāepriān rū rūām kan phān sū sangkhom 'ōnlai thī mī tō khwāmsāmāt thāngkān chai theknōloyīsāsonthetlākānsūsān khōng naksuksā radap parinyā trī sakhā kharusāt suksā sāt [Effect of e-learning using collaborative learning via social media on competency of using information and communication technology of undergraduate educational students]. (witthayāniphon parinyā suksā sāttra mahābandit mai dai tīphim). Silpakorn University, Nakornpathom.
- Tantasanawong, P., Mansukpol, W., Dokphrom, P. (2019). Kānphatthana rūpbāep kānsōn 'ōnlai rabop poēt samrap sathāban 'udomsuksā rāiwichā theknōloyī sārasonthēt samrap kānchatkān chotmāihēt lāe sārasonthēt mōradok thāng watthanatham [The Development of Online Learning Model of Massive Open Online Course of Information Technology for Archives and Cultural Heritage Information Management]. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 12,2 (March – April) : 723-738.

- Wanyen, D. (2013). Kāñchatkāñ rīāñ kāñsōñ bon khruākhaī sangkhom ‘ōñlai rūāng kāñ khīāñ phūā kāñsūsāñ dōī chai krabuānkāñ rīānrū duāī ton‘ēng [The learning management on online social network about writing for communication by self learning process to study Thai learning achievement of Mattayomsuksa 3 students]. (witthayaniphon khru sāttra ‘utsāhakam mahābandit mai dai tīphim). King Mongkut’s University of Technology Thonburi. Bangkok.
- Watthanakuljaroen, T. (2019). Kāñphatthanā chut kāñ rīāñ ‘ilekthronīk phāñ khōmphiutōē phok phā rūāng khwāmru phūñthāñ thāng theknōlōyī lāe sūsāñ kāñsūsāñ samrap naksūsāñ radap bandit suksā khāñāēng wīchā theknōlōyī lāe sūsāñ kāñsūsāñ sākha wīchā suksā sāt Mahāwitthayalai Sukhothaithammathirāt [Development of Electronic Learning Packages via tablet in the topic on Introduction of Educational Technology and Communications for Graduate students of Educational technology and Communications, School of Educational Studies, Sukhothai Thammathirat Open University]. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 12,2 (March – April) : 596 - 619.
- Watthanakuljaroen, T. (2019). Nuāi thī pāet theknōlōyī lāe nawattakam phūā kāñ nāñāēō nai sathāñ suksā . nai ‘ēkkasāñ kāñsōñ chut wīchā lak lāe rabop ngāñ nāñāēō nai sathāñ suksā nuāi thī pāet - siphā [Chapter 8 technology and Innovation for Guidance in School]. (2nd Edition, no. 1 - 48). Nonthaburi: School of Educational Studies Sukhothai Thammathirat Open University.